

Suomen luterilaiset ja baptistit yhteisessä neuvottelussa

Suomen evankelis-luterilainen kirkko sekä Suomen Baptistikirkko ja Finlands svenska baptistsamfund järjestivät kuudennen teologisen neuvottelun 13.-14.03.2012 Jämsän evankelis-luterilaisen seurakunnan Särkisaaren leirikeskuksessa. Edelliset viisi keskustelua on käyty vuosina 1997, 2000, 2003, 2006 ja 2009. Neuvottelun aiheena oli ”käytyjen neuvottelujen arviointi” ja ”kirkon ja valtion suhde” sekä luterilaisten ja baptistien käytännön yhteistyön mahdollisuudet vankilasielunhoidossa.

Molemmat osapuolet näkivät käytyjen neuvottelujen edistäneen tavoitteeksi asetettua ”lisääntynyttä ymmärrystä ja lämpimämpää yhteyttä baptistien ja luterilaisten välillä maassamme”. Meitä yhdistävät kristittyinä ja Kristuksen ruumiin jäseninä useammat asiat kuin erottavat - etenkin usko Jeesukseen Kristukseen ja kolmiyhteiseen Jumalaan. Neuvottelut ovat syventäneet kirkkojemme omaa identiteettiä ja lisänneet luontevan yhteistyön mahdollisuuksia julistuksen, diakonian ja yhteiskunnallisten asioiden hoitamisessa. Neuvotteluissa on voitu korjata 1500-luvun oppituumioiden ja 1800-luvun kielteisten kokemusten muistoja ajalta ennen uskonnonvapautta ja löytää sovinnon henki. Olemme ottaneet askeleita eteenpäin ja yhteys on lisääntynyt.

Myös kysymyksessä kasteesta on ymmärrys ja kunnioitus toistemme näkemyksestä kasvanut. Yhdessä voimme todeta uskon ja kasteen kuuluvan yhteen, kasteen olevan kertakaikkinen ja liittävän seurakunnan yhteyteen. Luterilaiset korostavat kasteen olevan armonväline; baptistit näkevät sen enemmän tunnustautumisena uskoon. Jäämme vielä tavoittelemaan riittävää yhteisymmärrystä kasteesta, ehtoollisesta ja virasta ehtoollis- ja saarnatuolin yhteyden solmimiseksi. Päätettiin julkaista lähitulevaisuudessa oppikeskustelujen tulokset raporttina.

Kirkon ja valtion suhteessa molemmat painottivat uskonnonvapauden positiivista puolta, vapautta ja oikeutta harjoittaa omaa uskontoa. Valtion tulee pyrkiä katsomusten yhdenvertaisuuteen. Uskonnonvapaus on luonteva seuraus jo reformaatioajalla 1500-luvulla esiin nostetusta omantunnonvapauden vaatimuksesta.

Luterilaisen kahden regimentin – maallisen ja hengellisen – erottelun mukaan Jumala toimii maallisen regimentin tavalla silloin, kun hän käyttää ulkoisia pakotteita lähimmäisenrakkauden toteuttamiseksi. Hengellisen regimentin työtä Jumala tekee sanan ja sakramenttien avulla synnyttämällä uskon ja rakkauden. Regimenttien erottelu korosti alkujaan sitä, että kirkon ei tule käyttää pakottavaa maallista valtaa, ellei se ole välttämätöntä. Regimenttien erottelu ei ole sama asia kuin ero valtion ja kirkon välillä. Baptismi on yhtäältä korostanut valtion ja kirkon eroa, mutta etenkin ruotsinkielinen baptismi on ollut aktiivista koulu- ja sivistystyössä sekä myös valtiollisessa rauhantyössä ja uskonnonvapausasioissa. Myös suomenkielinen baptismi on tullut 1990-luvulta alkaen avoimemmaksi yhteiskunnallisen ja kulttuurisen läsnäolon ja vaikuttamisen suhteen. Yhteiskunnallisesta ja poliittisesta osallistumisesta on tullut hyväksytyä.

Vankilasielunhoidon todettiin Suomessa olevan ekumeenista, vaikka vankilapapit ovat luterilaisia. Vankilapappi ja hänen säännöllinen läsnäolonsa sielunhoitajana tukee myös ekumeenisten vankilalähettiläiden työtä. Yhteistyössä tärkeää on löytää tasapaino julistuksen ja diakonian suhteen.

Neuvotteluun osallistuivat Suomen Baptistikirkosta kirkonjohtaja Jari Portaankorva, rehtori Lauri Kotkavuori, seurakunnan johtaja Aarno Malin, pastori Tapio Lohikko ja lähetyssihteeri Anneli Lohikko sekä Finlands svenska baptistsamfund'ista yhdyskunnanjohtaja Peter Sjöblom, pastori Leif-Erik Holmqvist, pastori Mai-Britt Vehkaoja, vankilalähettilä Markku Vehkaoja ja pastori Jan Edström. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon edustajat olivat piispa Matti Repo, kirkkoherra Veli-Pekka Järvinen, kirkkoherra Bo-Göran Åstrand, professori Antti Raunio, pastori Tiina Peippo ja pastori Tuija Pirtala sekä teologisten asiain sihteeri Tomi Karttunen.